

Jeteloviny

Seznam rostlin:

- vojtěška setá (*Medicago sativa*)
- jetel luční (*Trifolium pratense*)
- jetel plazivý (*Trifolium repens*)
- jetel zvrhlý
- štírovník růžkatý
- čičorka pestrá

Jeteloviny

Vojtěška setá (*Medicago sativa*)

Jeteloviny

Jeteloviny

Jeteloviny

Vojtěška setá (*Medicago sativa*)

Systematické zařazení:

Třída: vyšší dvouděložné

Čeleď: bobovité

Popis rostliny: Vojtěška setá patří mezi nejstarší kulturní plodiny (1). Jedná se o celosvětově významnou píceňinu (2). Pěstuje se v monokulturách anebo ve vojtěškojetelotravních směskách (3). Jedná se o velice produktivní plodinu, která během jednoho vegetačního období může poskytnout až 5 sečí (2). V současné době je využívána především k výrobě siláží a sena. Ceněna je také při výrobě horkovzdušných úsušků (1).

Vojtěška dorůstá výšky 30 – 80 cm (4). Stonek je vzpřímený, větvený (5) a tuhý (2). Vojtěška setá má husté hlávkovité hrozny (4). Květy mají barvu od téměř bílé po sytě fialovou (2). Lusky jsou spirálovité stočené (4). Listy jsou trojčetné, lístky jemně zubaté, osinkovitě špičaté, pouze koncový lístek je řapíčkatý (5). Doba květu je od června do září (4).

Jeteloviny

Jetel luční (*Trifolium pratense*)

Jeteloviny

Jeteloviny

Jetel luční (*Trifolium pratense*)

Systematické zařazení:

Třída: vyšší dvouděložné

Čeleď: bobovité

Popis rostliny: Jetel luční poskytuje dobrou píci (4). Běžně je pěstován jako jedna z nejkvalitnějších píceň a medonosná rostlina (6). Tento druh jetele se může pěstovat ve formě monokultur, ale častější využití je v jetelotravních a lučních směsích (1).

Jetel luční dosahuje výšky 10 – 30 cm (6). Stonek je vystoupavý či vzpřímený (5), větvený. Listy jsou řapíkaté, trojčetné. Lístky jsou obvejčité až téměř okrouhlé, celokrajné, často s půlměsíčkovou bělavou nebo červenohnědou kresbou (7). Květy jsou situovány v hlávkách (5). Hlávky jsou kulovité až vejčité, mají barvu od světle karmínové až po až po masově červenou (4). Kvete od června až srpna (4).

Jeteloviny

Jetel plazivý (*Trifolium repens*)

Jeteloviny

Jeteloviny

Jeteloviny

Jeteloviny

Jetel plazivý (*Trifolium repens*)

Systematické zařazení:

Třída: vyšší dvouděložné

Čeleď: bobovité

Popis rostliny: Jetel plazivý se užívá do jetelotravních směsí a je považován za významnou medonosnou rostlinu (6). Nebývá pěstován v monokulturách (9). Kvalita píče je vyrovnaná během celého pastevního období (8).

Jetel plazivý dosahuje výšky 15 – 45 cm (4). Lodyha je bezlistá, část nesoucí jednotlivou hlávkou je vystoupavá až přímá. Listy jsou velmi dlouze řapíkaté. Listy zdánlivě působí, že jsou pouze přízemní. Lístky mají oválný až obvejčitý tvar (6) se zoubkatým okrajem (5). Nezřídka mají na svém povrchu bělavou skvrnu na lícní straně. Květní hlávky mají kulovitý tvar (6). Květy mají bílou barvu (5). Kvete od května do září (4).

Jeteloviny

Jetel zvrhlý

Jeteloviny

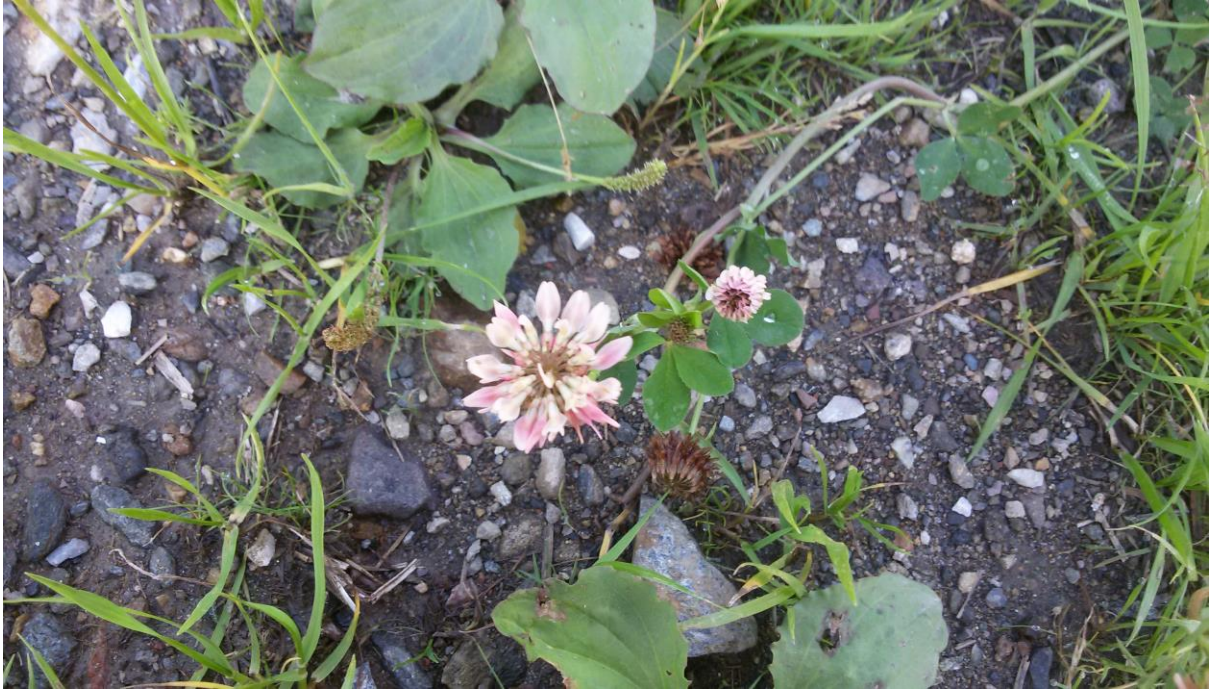
Jeteloviny

Jeteloviny

Jeteloviny

Jeteloviny

Jetel zvrhlý

Systematické zařazení:

Třída: vyšší dvouděložné

Čeleď: bobovité

Popis rostliny: Jetel zvrhlý je často pěstovaná pícnina (10). Používá se jako pícnina do jetelotravních směsí. Doporučuje se pěstovat ve směskách, nikoli v samotné kultuře, protože je podle zemědělců nejnadýmavější ze všech jetelů (6). Krmná kvalita jetele zvrhlého je průměrná až horší (1).

Jetel zvrhlý dorůstá výšky 20 – 70 cm. Lodyha je téměř lysá, přímá nebo vystoupavá a je olistěná (6). Listy jsou trojčetné široce eliptické nebo vejčité (4). Přízemní lístky jsou drobné, listy lodyžní jsou mnohem větší. Listy jsou na okrajích ostře pilovité. Palisty jsou volné, vejčité, dlouze šídlovitě zašpičatělé (6). Kulovité hlávky jsou zprvu bílé pak růžové. Kvete od května do září (4).

Jeteloviny

Štírovník růžkatý

Jeteloviny

Jeteloviny

Jeteloviny

Jeteloviny

Jeteloviny

Štírovník růžkatý

Systematické zařazení:

Třída: vyšší dvouděložné

Čeleď: bobovité

Popis rostliny: Štírovník je dobré krmivo pro dobytek (5). Krmivářské využití štírovníku růžkatého spočívá v jeho zařazení do dočasných a trvalých směsek pro luční porosty na sušších místech (1). Obsahuje však i kyanovodík, takže ve vyšších dávkách je toxický (11). Štírovník je také ceněnou medonosnou rostlinou (6).

Štírovník dorůstá výšky 5 – 40 cm. Stonek je poléhavý či vystoupavý, lysý. Listy jsou trojčetné s velkými palisty (5). Květenstvím je dlouze stopkatý okolík. Květy jsou žluté často i později červeně naběhlé (4). Kveté od června do srpna (4).

Jeteloviny

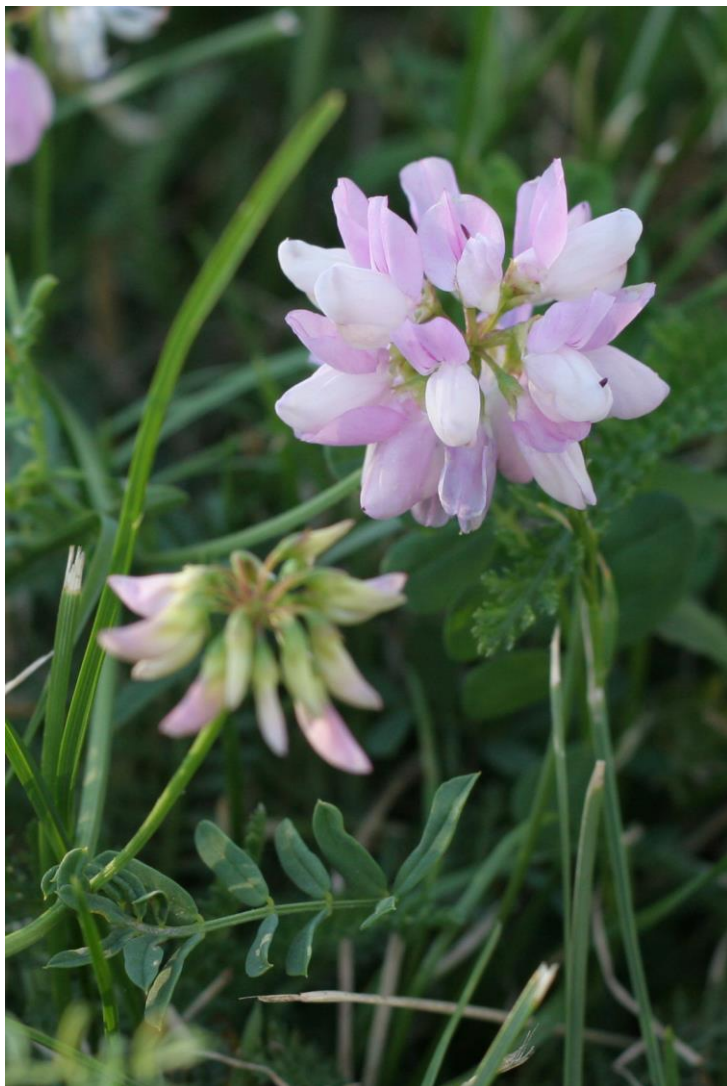
Čičorka pestrá

Jeteloviny

Jeteloviny

Jeteloviny

Jeteloviny

Čičorka pestrá

Systematické zařazení:

Třída: vyšší dvouděložné

Čeleď: bobovité

Popis rostliny: Čičorka pestrá má dobrou kvalitu pouze v mladém stadiu, v době květu a zrání lusků může být jedovatá (12). Zvyšuje hodnotu píče, avšak celá rostlina obsahuje jedovaté saponiny (13).

Čičorka pestrá dosahuje výšky 30 – 60 cm. Stonek je poléhavý a rýhovaný. Listy jsou lichozpeřené. Lístky jsou čárkovité, s osinatou špičkou (5). Květenstvím je okolík (6). Květy růžové nebo bělavé, člunek vpředu tmavě fialový. (5). Kvete od června do srpna (4).

Použité zdroje literatury:

- (1) CAGAŠ Bohumír, DOLEŽAL Petr, HAVLÍČEK Zdeněk, HEJDUK Stanislav, HORKÝ Pavel, JANČOVIČ Ján, KLUSOŇOVÁ Iva, KNOT Pavel, KOVÁR Peter, MEJÍA Jhonny Edison Alba, MIKYSKA František, NAWRATH Adam, POKORNÝ Radovan, SKLÁDANKA Jiří, SLÁMA Petr, SZWEDZIAK Katarzyna, TUKIENDORF Marek, ŠEDA Jan, VOZÁR Ľuboš, VYSKOČIL Ivo a Ladislav ZEMAN. Pícninářství. Brno: Mendlova univerzita v Brně, 2014. ISBN: 978-80-7509-111-6.
- (2) CIBULKA Radim [online, cit. 26.10.2017]. Dostupné z: <http://botany.cz/cs/medicago-sativa/>
- (3) ANONYM [online, cit. 26.10.2017]. Dostupné z: http://web2.mendelu.cz/af_222_multitext/picniny/sklady.php?odkaz=medicago.html
- (4) SPOHNOVÁ Margot, GOLTE-BECHTLEOVÁ Marianne a Roland SPOHN. Co tu kvete? Stuttgart: Verlags-GmbH & Co. KG, 2016. ISBN: 978-80-242-5066-3.
- (5) BELLMANN Heiko, HENSEL Wolfgang, SPOHN Margot a Simone STEFFEN. Atlas rostlin. Stuttgart: Franckh-Kosmos Verlags-GmbH & Co. KG, 2014. ISBN: 978-80-242-5162-2.
- (6) HROUDA Lubomír. Rostliny luk a pastvin. Praha: Academia, 2013. ISBN: 978-80-200-2259-2.
- (7) CIBULKA Radim [online, cit. 26.10.2017]. Dostupné z: <http://botany.cz/cs/trifolium-pratense/>
- (8) ANONYM [online, cit. 26.10.2017]. Dostupné z: http://web2.mendelu.cz/af_222_multitext/picniny/sklady.php?odkaz=trifoliumr.html
- (9) SKLÁDANKA Jiří, DOLEŽAL Petr a Ivo VYSKOČIL [online, cit. 26.10.2017]. Dostupné z: http://web2.mendelu.cz/af_222_multitext/picvk/index.php?N=2&I=1
- (10) KRÁSA Petr [online, cit. 26.10.2017]. Dostupné z: <http://botany.cz/cs/trifolium-hybridum/>
- (11) RAK Lubomír [online, cit. 26.10.2017]. Dostupné z: <http://botany.cz/cs/lotus-corniculatus/>
- (12) ANONYM [online, cit. 26.10.2017]. Dostupné z: http://web2.mendelu.cz/af_222_multitext/picniny/sklady.php?odkaz=coronilla.html
- (13) RAK Lubomír [online, cit. 26.10.2017]. Dostupné z: <http://botany.cz/cs/securigera-varia/>